

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 19. toukokuuta 2017
(OR. en)

9271/17

Toimielinten välinen asia:
2016/0014 (COD)

ENT 128
MI 425
CODEC 830

ILMOITUS

Lähtettäjä: Puheenjohtajavaltio

Vastaanottaja: Neuvosto

Ed. asiak. nro: 8646/17 ENT 109 MI 361 CODEC 684

Kom:n asiak. nro: 5712/16 ENT 20 MI 45 CODEC 103

Asia: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta (ensimmäinen käsittely)
– Yleisnäkemys

I JOHDANTO

1. Komissio toimitti 28. tammikuuta 2016 edellä mainitun ehdotuksen asetukseksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

2. Tämän asetuksen tarkoituksena on tarkistaa moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen tyyppihyväksyntään sovellettavaa lainsäädäntökehystä, joka on vahvistettu Euroopan parlamentin ja neuvoston puitedirektiivissä 2007/46/EY. Tarkistamisen taustalla ovat markkinoilla saatavilla olevat uudet teknologiat sekä hiljattain esiin tulleet autojen päästötietoja koskevat sääntöjenvastaisuudet. Komission ehdotuksessa käsitellään myös puutteita, jotka ilmenivät komission vuonna 2013 tekemässä nykylainsäädäntöä koskevassa "kuntotestissä". Näin ollen ehdotuksella myös pyritään poistamaan kansallisten tyyppihyväksyntäviranomaisten ja tutkimuslaitosten tahoilla mahdollisesti syntyvät säännösten tulkinta- ja soveltamiseroavaisuudet.

Nykyisen lainsäädäntökehysten tarkistaminen liittyy erittäin kiinteästi todellisten ajonaikaisten päästöjen (RDE) säädöspakettiin, sillä myös sen avulla puututaan muun muassa autojen päästöjä koskevaan sääntöjenvastaisuusongelmaan.

3. Asetusehdotuksessa on säilytetty direktiivin 2007/46/EY tavoite eli helpottaa moottoriajoneuvojen ja perävaunujen vapaata liikkuvuutta sisämarkkinoilla ja soveltaa vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta vahvistamalla yhdenmukaiset tyyppihyväksyntävaatimukset. Tavoitteena on saavuttaa moottoriajoneuvoissa riittävät turvallisuus ja ympäristöominaisuudet ja korjata nykyisessä tyyppihyväksyntäjärjestelmässä havaitut pääasialliset puutteet. Tästä syystä suurin osa direktiivissä 2007/46/EY olevista seikoista on siirretty asetusehdotukseen. Merkittäviä muutoksia on esitetty seuraaville aloille:

- Laadun parantaminen testauksessa, jonka perusteella auto voidaan saattaa markkinoille, vahvistamalla tutkimuslaitoksia koskevia säännöksiä;
- Otetaan käyttöön tehokas markkinavalvontajärjestelmä, jolla valvotaan markkinoilla jo saatavilla olevien autojen vaatimustenmukaisuutta ja jossa jäsenvaltioilla ja komissiolla on mahdollisuus suorittaa ajoneuvoihin paikan päällä tehtäviä tarkastuksia, jotta vaatimustenvastaisuus voidaan havaita aikaisessa vaiheessa;

- Vahvistetaan tyyppihyväksyntäjärjestelmää lisäämällä eurooppalaista valvontaa tyyppihyväksyntämenettelyssä erityisesti siten, että perustetaan kansallisten hyväksyntä- ja markkinavalvontaviranomaisten edustajien muodostama täytäntöönpanon valvonnan tietojenvaihtofoorumi.

4. Euroopan talous- ja sosiaalikomitea antoi lausuntonsa 25. toukokuuta 2016.
5. Euroopan parlamentissa asiasta pääasiallisesti vastaava valiokunta on sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunta (IMCO). Esittelijänä toimii Daniel Dalton (ECR-UK). IMCO äänesti mietinnöstään 9. helmikuuta 2017. Äänestystulos vahvistettiin Euroopan parlamentin täysistunnossa 4. huhtikuuta 2017.

II ASIAN KÄSITTELY NEUVOSTOSSA

6. Teknisen yhdenmukaistamisen työryhmä (moottoriajoneuvot) aloitti ehdotuksen käsittelyn helmikuussa 2016. Työryhmä on tarkastellut ehdotusta 25 kokouksessa Alankomaiden, Slovakian ja Maltan puheenjohtajuuskausien aikana.
7. Ehdotukseen liitettyä vaikutustenarviointia tarkasteltiin yksityiskohtaisesti 9. ja 21. maaliskuuta 2016. Tarkastelussa keskityttiin erityisesti seikkoihin, joista valtuuskunnat olivat pyytäneet lisäselvitystä. Tarkastuslistan vastausten pohjalta yksilöitiin myös tiettyjä yksittäisiä kysymyksiä, jotka edellyttivät erityishuomiota ja perusteellista keskustelua.
8. Puheenjohtajavaltio esitti tiedonannon kilpailukykyneuvoston 28. marraskuuta 2016 pidetyn istunnon esityslistan kohdassa "Muut asiat". Tämän jälkeen kilpailukykyneuvostossa 20. helmikuuta 2017 käytiin poliittinen keskustelu ja esiteltiin tilanneselvitys.

9. Jäsenvaltiot kannattavat yleisesti ehdotuksen kokonaistavoitetta eli moottoriajoneuvojen ja perävaunujen vapaata liikkuvuutta sisämarkkinoilla koskevan sääntelykehityksen parantamista korjaamalla tyyppihyväksyntään nykyisin sovellettavan lainsäädäntökehityksen puutteet. Kaikki valtuuskunnat katsovat, että sääntöjen yhdenmukaista soveltamista EU:ssa on parannettava, jotta voidaan vähentää mahdollisia tulkinta- ja soveltamiseroavuuksia kansallisten tyyppihyväksyntäviranomaisten ja tutkimuslaitosten keskuudessa. Ne katsovat myös yleisesti, että olisi sovellettava tehokkaampia markkinavalvontasääntöjä, jotta vaatimustenvastaisuus voidaan havaita varhaisessa vaiheessa.
10. Puheenjohtajavaltion kompromissiehdotus on työryhmäkeskustelujen kuluessa muuttunut huomattavasti jäsenvaltioiden esittämien huolenaiheiden ja neuvostossa käydyn poliittisen näkemystenvaihdon pohjalta. Työryhmä käsitteli tekstiä ehdotetun kehityksen selkeyttämisen ja johdonmukaistamisen kannalta. Monia teknisiä säännöksiä on tarvittaessa muutettu ja täydennetty, ja useita komission ehdottamia delegoituja säädöksiä on muutettu täytäntöönpanosäädöksiksi.
11. Työryhmä tarkasteli 4. huhtikuuta 2017 pidetyn Euroopan parlamentin täysistunnon tulosta ensimmäisen kerran kokouksessaan 27. huhtikuuta 2017. Vaikka useat tarkistuksista voivat olla hyväksyttävissä sellaisenaan tai periaatteessa, työryhmä päätti, että parlamentin tarkistusten perusteelliseen tarkasteluun tarvittiin enemmän aikaa.
12. Asiakirjassa 8647/17 olevaa puheenjohtajavaltion kompromissitekstiä käsiteltiin pysyvien edustajien komitean kokouksessa 12. toukokuuta 2017. Tässä tarkastelussa kävi ilmi, että suurin osa valtuuskunnista voi nyt hyväksyä puheenjohtajavaltion kompromissiehdotuksen, myös hallinnollisia sakkoja koskevan 90 artiklan tarkistetun tekstin. Tämän perusteella puheenjohtaja totesi, että kompromissiteksti toimitetaan 29. toukokuuta 2017 pidettävään kilpailukykyneuvoston istuntoon, jotta siitä voitaisiin muodostaa yleisnäkemys.

Puheenjohtajavaltion tarkistettu kompromissiteksti on asiakirjassa 9272/17 siinä muodossa kuin se on pysyvien edustajien komitean tarkasteltua sitä 12. toukokuuta 2017.

III KESKEISET POLIITTISET KYSYMYKSET

13. Puheenjohtajavaltion kompromissiteksti kuvastaa puheenjohtajavaltion ja jäsenvaltioiden pitkäaikaisia ponnisteluja oikean tasapainon löytämiseksi eri etujen ja tavoitteiden välillä. Näin ollen puheenjohtajavaltio katsoo tämän kompromissitekstin olevan hyvä pohja yleisnäkemyksen muodostamiselle kilpailukykyneuvoston istunnossa 29. toukokuuta 2017. Puheenjohtajavaltion kompromissitekstissä on huomioitu jäsenvaltioiden esittämät tärkeimmät huolenaiheet muuttamalla komission ehdotusta seuraavasti:

a) Markkina-valvontasäännöt (8 artikla ja johdanto-osan 23, 23 a, 23 b, 23 c ja 24 kappale)

8 artiklaa koskeva puheenjohtajavaltion kompromissiehdotus on tasapainoinen ratkaisu, jossa paitsi vahvistetaan markkina-valvontasääntöjä määräämällä ajoneuvoille vuosittain tietty vähimmäismäärä tarkastuksia myös säilytetään riittävä jousto, jotta pienemmät jäsenvaltiot voivat pyytää toista jäsenvaltiota suorittamaan vaaditut testit niiden puolesta.

b) Komissio vaatimustenmukaisuuden todentajana (9 artikla)

Puheenjohtajavaltion kompromissiehdotuksen mukaan komissiolla säilyy vaatimustenmukaisuuden todentamista varten mahdollisuus järjestää ja tehdä itse markkinoilla saataville asetetuille ajoneuvoille, järjestelmille, komponenteille ja erillisille teknisille yksiköille testejä ja tarkastuksia, jotta sääntöjenvastaisuuksiin voidaan tarvittaessa puuttua välittömästi. Puheenjohtajavaltion teksti lisää näin ollen vaatimustenmukaisuuden todentamisen riippumattomuutta.

c) Täytäntöönpanon valvonnan tietojenvaihtofoorumi (10 artikla ja johdanto-osan 19 kappale)

Komission ehdotuksessa esitetään täytäntöönpanon valvonnan tietojenvaihtofoorumin perustamista. Komission ehdotukseen perustuvassa puheenjohtajavaltion tekstissä todetaan, että foorumilla tulisi olla neuvoa-antava rooli ja täsmennetään edelleen foorumin tehtäväluetteloa.

d) Tyyppihyväksyntään ja markkina- ja valvontaan liittyviä kustannuksia koskeva kansallinen maksujärjestelmä (30 artikla)

Komission ehdotuksessa jäsenvaltiot velvoitetaan perustamaan kansallinen maksujärjestelmä, jolla katetaan niiden tyyppihyväksyntä- ja markkina- ja valvontatoimista aiheutuvat kustannukset. Puheenjohtajavaltion kompromissiehdotuksessa kyseinen velvoite poistetaan ja selvennetään, että jäsenvaltioilla on velvollisuus rahoittaa markkina- ja valvontatoimia, mutta niiden olisi voitava itse valita, mitä välineitä tässä käytetään.

e) Tyyppihyväksyntätodistuksen voimassaolo (33 artiklan 1 kohta)

Komissio ehdottaa tyyppihyväksyntätodistuksen voimassaolon rajoittamista viiteen vuoteen. Valtuuskuntien hyvin laaja enemmistö kyseenalaistaa tällaisen rajoituksen lisäarvon ja kannattaa nykyisen järjestelmän säilyttämistä ilman voimassaolon rajoittamista. Näin ollen asiaa koskeva säännös poistettiin puheenjohtajavaltion kompromissitekstistä.

f) Tyyppihyväksyntäviranomaisten vertaisarviointi (71 artikla) ja tutkimuslaitosten arviointi (77 artikla ja johdanto-osan 18 kappale)

Komission ehdotuksessa otetaan käyttöön tyyppihyväksyntäviranomaisten vertaisarvioinnin käsite. Kun otetaan huomioon, että tämä käsite jakaa jäsenvaltiot niihin, joiden mielestä se edistää sääntöjen yhdenmukaista soveltamista, ja niihin, jotka vastustavat sitä, koska se aiheuttaa niiden mielestä perusteetonta hallinnollista rasitetta, puheenjohtajavaltion tekstissä on saatu aikaan herkkä tasapaino. Sen mukaan vertaisarviointi ei koske tyyppihyväksyntäviranomaisia silloin, kun ne nimeävät kaikki tutkimuslaitoksensa kansainvälisesti tunnustettujen akkreditointistandardien mukaisesti.

Puheenjohtajavaltion tekstissä ehdotetaan kansallisten akkreditointielinten osallistumista tutkimuslaitosten arviointiin sekä yhteisten arviointiryhmien perustamista. Tämä on tasapainoinen ratkaisu, jossa yhteinen arviointi on pakollista ainoastaan asiaankuuluvissa olosuhteissa ja jossa sallitaan joitakin poikkeuksia tutkimuslaitoksille, jotka tekevät kansallisia ajoneuvojen yksittäishyväksyntiä, ja niille, jotka tarkastavat ainoastaan luokkiin O₁ ja O₂ tarkoitettujen komponenttien asianmukaisen asennuksen.

g) Hallinnolliset sakot (90 artikla ja johdanto-osan 42 kappale)

Komission ehdotuksessa otetaan käyttöön hallinnollisia sakkoja, joita komissio voi määrätä talouden toimijoille asetuksen rikkomisesta, kun ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö ei ole vaatimusten mukainen. Jäsenvaltioiden pysyvien edustajien komitean kokouksessa 12. toukokuuta 2017 ilmaiseman kannan perusteella puheenjohtajavaltio on toimittanut 90 artiklaa koskevan tarkistetun kompromissiehdotuksen, jonka mukaan komissio voi määrätä hallinnollisia sakkoja tapauksissa, joissa komissio toteuttaa korjaavan tai rajoittavan toimenpiteen EU:n tasolla. Tarkistetussa tekstissä selvennetään myös, ettei komissio voi määrätä hallinnollisia sakkoja, jos jäsenvaltio on jo samasta rikkomuksesta määrännyt talouden toimijalle rangaistuksen tai antanut vapauttavan päätöksen. Lopuksi teksti sisältää usean valtuuskunnan pyynnöstä luvan antaa täytäntöönpanosäädöksiä tarvittavista menettelyistä sekä sakkojen laskentaa ja keräämistä koskevista periaatteista.

IV PÄÄTELMÄ

14. Puheenjohtajavaltio katsoo, että asiakirjassa 9272/17 oleva teksti edustaa tasapainoista ja tasapuolista kompromissia valtuuskuntien ilmaisemien näkemysten välillä. Neuvostoa pyydetään sopimaan, että tältä pohjalta muodostetaan yleisnäkemys kilpailukykyneuvoston istunnossa 29. toukokuuta 2017.
-